

Sygn. akt III Ca 390/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Ewa Adamezyk SSO Katarzyna Kwilosz-Babiś SSR del. Monika Młynarczyk-Mościcka (sprawozdawca)
Protokolant:	insp. Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2015r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko K. K. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 5 marca 2015 r., sygn. akt III RC 382/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 390/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie sygn. akt IC 382/14 oddalił powództwo M. K. przeciwko K. K. (1) o uchylenie obowiązku alimentacyjnego (pkt I wyroku). Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w pozostałym zakresie znosząc pomiędzy stronami koszty postępowania (pkt. II wyroku).

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Sączu z dnia 14 września 2012 roku w sprawie III RC 154/12 zasądzono od M. K. na rzecz K. K. (1) alimenty w kwotach po 750 zł miesięcznie. Od czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w tej sprawie w sytuacji materialnej powódki nie nastąpiły większe zmiany. Nadal, pomimo orzeczenia

rozwodowego powódka zamieszkuje wraz z J. K. (1) oraz dwojgiem dzieci. Jej rodzina wciąż korzysta z dopłat MOPS do czynszu oraz zasiłku rodzinnego. M. K. jest zarejestrowana jako bezrobotna, nie podjęła legalnej działalności gospodarczej, podejmuje prace dorywcze, prowadzi sprzedaż internetową i uzyskuje nieewidencjonowane dochody, przy czym należności za sprzedane rzeczy wpływały na konto matki powódki – K. P..

Sąd ustalił ponadto, że powódka użytkuje samochód marki M. (...), sprzedany na licytacji komorniczej, który obecnie jest własnością jej matki. J. K. (2) nadal prowadzi imprezy muzyczne, zatrudnia się jako kierowca. Złożył on pozwanej ofertę zapłaty na jej rzecz kwoty 20.000 zł, zalega z zapłatą alimentów na kwotę ok. 45.000 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana zamieszkuje wraz z matką i jej partnerem. Koszty utrzymania K. K. (1) są porównywalne do kosztów ustalonych w sprawie o alimenty sygn. akt RC 154/12. Pozwana podjęła naukę w (...) w N., nie pobiera korepetycji, lecz jej potrzeby zwiększyły się w związku z podjęciem studiów. Na rzecz pozwanej w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano od powódki łącznie kwotę 1.900 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest niezasadne, ponieważ nie nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca uchylenie alimentów. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wprawdzie powódka pobiera świadczenia socjalne, lecz wciąż uzyskuje nieewidencjonowane dochody, jedynie na potrzeby postępowania o alimenty wykazując zadłużenie. Pozwana zaś obecnie studiuje, J. K. (2) nie wywiązuje się nadal z obowiązku alimentacyjnego względem niej. Także powódka ma znaczne zaległości alimentacyjne, które wynikają z uchylania się od łożenia na pozwaną. Sąd wskazał również, że małżonkowie K. rozwiedli się na potrzeby postępowania o alimenty nadal zaś tworzą rodzinę a nawet przyjmując, że jej nie tworzą, to orzeczenie rozwodu nie ma wpływu na obowiązek alimentacyjny określony w przepisie art. 144 kro.

Apelację od wyroku wniosła powódka zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa procesowego

a to przepisu art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez uznanie, że powódka jest w stanie spełnić na rzecz pozwanej obowiązek alimentacyjny w kwocie 750 zł, podczas gdy w rzeczywistości znajduje się ona w trudnej sytuacji finansowej. Zarzucono również naruszenie przepisu art. 365 § 1 k.p.c. przez zignorowanie ustaleń faktycznych wyroku jaki zapadł w sprawie o rozwód M. K. i J. K. (1).

- naruszenie przepisów prawa materialnego

a to przepisu art. 138 kro oraz art. 144 kro w zw. z art. 5 k.c. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że nie doszło do zmiany w sytuacji powódki. Zarzucono również niewskazanie jakim zasadom współżycia społecznego odpowiada żądanie świadczeń alimentacyjnych od byłego małżonka osoby zobowiązanej w pierwszej kolejności.

Powódka domagała się w apelacji zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i uchylenie obowiązku alimentacyjnego ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Domagała się również zasądzenia od pozwanej kosztów postępowania.

M. K. zaznaczała, że nastąpiła zmiana okoliczności mająca wpływ na obowiązek alimentacyjny, znajduje się ona bowiem w trudnej sytuacji finansowej, posiada zadłużenie i osiąga znikome dochody. Wskazała, że Sąd nie wziął pod uwagę szeregu dokumentów, jakie przedstawiała w toku sprawy, które to dokumenty świadczyły o jej złej sytuacji finansowej. Podawała że po rozwodzie ponosi koszty utrzymania dwójki małoletnich dzieci. Pozwana zaś jest pełnoletnia, zdolna do pracy i może postarać się o zapewnienie sobie środków utrzymania. Apelująca zaznaczała, że utrzymanie obowiązku alimentacyjnego wiąże się dla niej i jej rodziny z rażącym uszczerbkiem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy i nie narusza przepisów prawa materialnego ani przepisów prawa procesowego przytoczonych w apelacji. Nie zachodzą też uchybienia, które Sąd Okręgowy ma obowiązek brać pod uwagę z urzędu (art. 378 § 1 k.p.c.), a które skutkują nieważnością postępowania.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, ustalenia te Sąd Okręgowy akceptuje i przyjmuje za własne. Również wnioski prawne wyciągnięte na podstawie tych ustaleń są prawidłowe i Sąd Okręgowy je podziela.

Apelacja powódki stanowi w dużej mierze polemikę z ustaleniami Sądu Rejonowego i zawiera powtórzenie twierdzeń podnoszonych w toku postępowania, do których to twierdzeń Sąd odniósł się w swoim uzasadnieniu. Ustalenia Sądu Rejonowego są konsekwencją dokonanej przez niego oceny dowodów, która nie narusza zasad logiki i jest zgodna z zasadami doświadczenia życiowego. W uzasadnieniu wyraźnie wskazano jakim dowodom Sąd dał wiarę, a które uznał za niewiarygodne i dlaczego.

Sąd Rejonowy na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że nie nastąpiła zmiana okoliczności uzasadniająca uchylenie obowiązku alimentacyjnego powódki. Sąd powołał przy tym akta sprawy o alimenty – sygn. III RC 154/12 jak też materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania. W świetle tych dowodów niezasadny jest zarzut powódki jakoby Sąd mylnie uznał, iż jej sytuacja nie uległa zmianie a dalsze uiszczanie przez nią alimentów nie będzie wiązać się z rażącym uszczerbkiem.

Alimenty na rzecz pozwanej K. K. (1) zostały zasądzone od powódki wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 14 września 2012 roku w sprawie III RC 154/12. W toku tego postępowania M. K. powoływała argumenty tożsame z przedstawianymi w toku niniejszej sprawy, nie godząc się na obciążenie jej obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz K. K. (1). Już wówczas bowiem powódka nie prowadziła działalności gospodarczej, wykazywała zadłużenie oraz uzyskiwała świadczenia z opieki społecznej. W toku sprawy o zasądzenie alimentów M. K. podawała, że wychowuje dwoje małoletnich dzieci jak też, że rozwiódła się z mężem – ojcem K. K. (1). Te okoliczności były przedmiotem analizy w sprawie o alimenty zarówno Sądu Rejonowego jak też Sądu Okręgowego rozpoznającego apelację w sprawie. Analiza ta pozostaje aktualna również w realiach niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu uzasadniając wyrok z dnia 25 kwietnia 2013 roku oddalający apelację M. K. w sprawie o alimenty wskazał, że postępowanie rozwodowe małżonków K. zostało zainicjowane przez J. K. (1) na potrzeby sprawy o alimenty. Sąd Okręgowy szczegółowo wyjaśnił dlaczego zajmuje takie stanowisko, zaznaczając korelację czasową między wniesieniem przez K. K. (1) sprawy o alimenty a złożeniem pozwu rozwodowego oraz zaprzestaniem przez M. K. działalności gospodarczej. Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie w swoim uzasadnieniu jedynie powtórzył stwierdzenie Sądu Okręgowego, dodając, że rozwiedzeni małżonkowie nadal (pomimo orzeczonego rozwodu) tworzą rodzinę. Sąd Okręgowy podziela te ustalenia. Niewątpliwie, pomimo prawomocnego orzeczenia rozwodowego małżonkowie zamieszkują wspólnie, wspólnie wychowują dzieci, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Działania związane z postępowaniem rozwodowym, zakończeniem działalności gospodarczej oraz niepodejmowaniem legalnego zatrudnienia stanowią taktykę procesową. Sama powódka podając w pozwie adres świadka J. K. (1) wskazała swój adres, zaznaczając że byli małżonkowie zamieszkują razem. J. K. (1) wskazywał w zeznaniach, że „przebywa u żony a czasami u rodziców” (k.66). Na to, że powódka zamieszkuje wraz z mężem mimo rozwodu wskazywała pozwana (k.162) oraz świadek U. K. (k.69), które widują często małżonków.

W świetle powyższego zarzut naruszenia przepisu art. 365 § 1 k.p.c. jest bezzasadny.

Słusznie Sąd Rejonowy uznał, że nie nastąpiła zmiana okoliczności uzgadniająca uchylenie obowiązku alimentacyjnego powódki. J. K. (1) nadal nie płaci na córkę alimentów. Sytuacja finansowa M. K. nie uległa zaś większej zmianie. Z dokumentów przedłożonych w sprawie przez powódkę wynika, że od 23 października 2014 roku jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, otrzymuje świadczenia z pomocy społecznej, prowadzone są przeciwko niej postępowania egzekucyjne, przy czym dotyczą one w znacznej mierze zaległości sprzed 2013 roku. Sama powódka w zeznaniach podawała, że nie spłaca kredytu wobec (...) od 2011 roku (k.159). Jednocześnie powódka podawała,

że jej dzieci uczęszczają do przedszkola (za odpłatnością w wysokości 590 zł miesięcznie), w którym przebywają od godziny 7.00 do 17.00, a ona sama dorabia sprząając (k.158-161). W ocenie Sądu nie ulega żadnym wątpliwości, że powódka uzyskuje środki, których nie ujawnia, jej możliwości zarobkowe są znacznie wyższe niż deklarowane a jej sytuacja finansowa pozwala na uiszczanie alimentów na rzecz pozwanej. Twierdzenia, jakoby utrzymanie obowiązku alimentacyjnego wiązało się z nadmiernym uszczerbkiem dla powódki są gołosłowne.

Również sytuacja pozwanej nie uległa zmianie, która uzasadniałaby uchylenie obowiązku alimentacyjnego. K. K. (1) studiuje w systemie stacjonarnym, mieszka wraz z matką i jej partnerem. Koszty jej utrzymania nie zmniejszyły się w stosunku do 2013 roku, nie ma również możliwości – wbrew twierdzeniom powódki zapewnienia sobie środków utrzymania. Pozwana uczy się, próbując uzyskać kwalifikacje potrzebne do podjęcia pracy w przyszłości.

Niezrozumiały jest zarzut apelacji co do niewskazania przez Sąd Rejonowy jakim zasadom współżycia społecznego odpowiada żądanie świadczeń alimentacyjnych od byłego małżonka osoby zobowiązanej w pierwszej kolejności. Nakładając obowiązek alimentacyjny na powódkę wyrokiem z dnia 14 września 2012 roku na zasadnie przepisu art. 144 §1 kro Sąd powołał się zasady współżycia społecznego. Zważywszy na okoliczności sprawy – fakt, że J. K. (1) niełożył na utrzymanie córki, egzekucja prowadzona przeciwko niemu była bezskuteczna ponieważ nie posiadał on żadnego majątku, pracując równocześnie w firmie żony – zasądzenie alimentów od M. K. było uzasadnione.

Powódka w toku postępowania o uchylenie obowiązku alimentacyjnego nie wykazała, by utrzymanie obowiązku alimentacyjnego było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, jak też by pozwana była w stanie utrzymać się samodzielnie.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego znajduje oparcie w przepisie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Apelacja powódki okazała się bezskuteczna, dlatego zasądzono od niej na rzecz pozwanej kwotę 600 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. Kwota ta stanowi wynagrodzenie pełnomocnika obliczone stosownie do przepisu § 13 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.